Dosarul: nr.2r-3110/23(2-23092639-02-2r-07092023)
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - O. Dvornic

D E C I Z I E

09 octombrie 2023 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii: Nelea Budăi și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18.07.2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 27.06.2023, avocatul Tarlev Pavel în interesele lui ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.
2. Concomitent cu depunerea acțiunii, reclamantul a solicitat aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești aflate în conturile bancare, bunurile mobile și imobile ale pîrîtului în limita valorii acțiunii.
3. În motivarea cererii a invocat că, acțiunile pârâtului indică direct că, acesta ar putea crea dificultăți în executarea unei eventuale hotărâri judecătorești, având în vedere că, acesta evită onorarea obligației de plată a sumelor datorate, fără careva temei. Or reclamantul a demonstrat comportamentul pozitiv în favoarea soluționării litigiului pe calea amiabilă, acordând suficient termen pârâtului pentru achitarea sumelor datorate.
4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18.07.2023, cererea de asigurare a acțiunii depusă de către ***** a fost admisă, fiind dispusă aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești, bunurile mobile și imobile ale pîrîtului ***** în limita sumei de 1340904, 87 lei.
5. La 15.08.2023, ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău

(sediul Centru) din 18.07.2023, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

Argumentele părților:

6. În motivarea cererii de recurs, recurentul ***** a invocat că, nu este de acord cu încheierea instanței de fond, pe care o consideră neîntemeiată.
7. Notează că, instanța de fond a aplicat sechestru pe o sumă de bani mai mare decât mijloacele bănești indicate în cererea de chemare în judecată.
8. Susține că sumele de bani indicate în contractele de împrumut nu au fost primiți de către recurent ca persoană fizică, dar în contul persoanei juridice, în care și intimatul ***** este acționar, și onorarea valorii acțiunii urma a fi soluționată conform statutului persoanei juridice.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

9. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
10. La caz, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18.07.2023 a fost contestată cu recurs de recurent la data de 15.08.2023, iar astfel, în lipsa altor mențiuni privind data comunicării actului judecătoresc contestat în speță, Colegiul civil constată că recursul este depus în interiorul termenului legal..

Aprecierea instanței de recurs:

11. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră recursul pasibil admiterii, cu casarea încheierii și soluționarea prin decizie problema respectivă, reieșind din următoarele considerente.
12. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
13. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.
14. Potrivit art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept c) să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.
15. În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.
16. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată

este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
17. Conform art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. Potrivit alineatului (2) același articol, neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
18. Din textul art.11 Cod civil se desprinde că, (1) buna-credință este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.
19. Articolul 12 Cod civil arată că, caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luînd în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi uzanțele şi practicile pertinente.
20. Potrivit art.13 Codul citat, (1) niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). (2) În cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ţinînd cont de natura şi consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive. (3) Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.
21. În conformitate cu dispozițiile art.14 același Cod, (1) nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. (2) Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.
22. În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
23. În conformitate cu prevederile art.174 alin.(1) CPC, La cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii

judecătorești.
24. În conformitate cu prevederile art.175 alin.(1) CPC, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a[1]) să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrșirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligații față de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează că, judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acțiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acțiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.
25. Totodată, Colegiul reiterează și prevederile art.177 alin.(1) CPC, care reglementează expres că, cererea de asigurare a acțiunii urmează să conțină motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.
26. Așadar, pornind de la normele legale care reglementează asigurarea acțiunii Colegiul constată că, această instituție este condiționată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri, astfel încît instanța urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.
27. Drept urmare, examinând cererea de asigurare a acțiunii este important, în fiecare caz concret, să fie verificat obiectul și temeiul acțiunii principale, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea-credință ale pîrîtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărîri judiciare. Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.
28. La caz, Colegiul civil notează că, potrivit cerințelor din acțiune, reclamantul ***** pretinde încasarea de la ***** a datoriei în mărime de 1107648 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 233256,87 lei, rezultate din contractele de

împrumut din 27.09.2021, 19.11.2021 și 06.12.2021.
29. Concomitent cu depunerea acțiunii, reclamantul ***** a solicitat aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești aflate în conturile bancare, bunurile mobile și imobile ale pîrîtului în limita valorii acțiunii.
30. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18.07.2023, cererea de asigurare a acțiunii depusă de către ***** a fost admisă, fiind dispusă aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești, bunurile mobile și imobile ale pîrîtului ***** în limita sumei de 1340904,87 lei.
31. La data de 15.08.2023, ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18.07.2023, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii instanței de fond.
32. În așa mod, raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate, Colegiul consideră că în speță se întrunesc temeiurile stabilite de cadrul legal precitat pentru aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii în contextul în care în condițiile speței există riscul imposibilității executării hotărîrii judecătorești. Or, caracteristicile individuale ale obiectului acțiunii, în cazul dat restituirea mijloacelor bănești generate de obligativitatea executării unei obligații de plată în temeiul unui act juridic civil, reprezintă indubitabil un interes general extrem de important și care urmează a fi asigurat conform rigorilor legii.
33. Reținând aceste circumstanțe, Colegiul notează că aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii se impune ca fiind necesară și justificată în raport cu obiectul litigiului și circumstanțele de fapt și de drept descrise din motivul că, neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar putea conduce la imposibilitatea executării unei eventuale hotărîri judecătorești, în special reieșind din poziția părții pîrîte care nu reacționează în nici un fel la solicitarea de executare a obligației de plată în condițiile speței și contestă actele reclamantului în sensul punerii sub dubiu a mărimii obligației pecuniare de plată, circumstanțe care sunt suficient de convingătoare pentru a contura tendința părții pîrîte de a acționa pe viitor în afara limitelor de bună-credință, implicit în sensul eschivării de la o eventuală executare a hotărîrii judecătorești.
34. Cu referire la cerința reclamantului ***** privind asigurarea acțiunii, Colegiul civil apreciază această cerință ca fiind parțial întemeiată, din care considerent, admițând recursul, va emite o nouă decizie sub formă de încheiere, de admitere parțială a cerințelor lui ***** privind aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, inclusiv mijloacele bănești din conturile bancare ce aparțin cu drept de proprietate lui *****, în cuantumul datoriei de bază în mărime de 1107648 lei, dat fiind că, sumele solicitate cu titlul de dobânzi de întârziere nu sunt unele certe, ele pot fi și contestate, iar cuantumul acestora urmând a fi stabilit în cadrul procesului de judecare al cauzei.

35. Colegiul civil consideră că, deși prima instanță corect a constatat oportunitatea și necesitatea instituirii măsurilor de asigurare, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, prin eventuale acțiuni de înstrăinare a bunurilor mobile/imobile, sursele financiare de pe conturile bancare asupra cărora se solicită aplicarea sechestrului, aceasta eronat a stabilit limita în care urmează a fi aplicate măsurile de asigurare a acțiunii.
36. Astfel, ținând cont că există riscul imposibilității punerii în executare a eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii, din cauza sau înstrăinării bunurilor pârâtului, Colegiul Civil consideră ca fiind întemeiată cerința lui ***** cu privire la aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, inclusiv mijloacele bănești din conturile bancare ce aparțin pârâtului cu drept de proprietate, în cuantumul datoriei de bază în mărime de 1107648 lei.
37. Colegiul civil reține că, în cererea de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii se solicită aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale pârâtului, precum și asupra mijloacelor bănești a pârâtului în limita valorii acțiunii, ceea ce constituie suma de 1340904,87 lei, pe când datoria de bază constituie suma de 1107648 lei, iar diferența pretinsă drept dobânda de întârziere este o sumă incertă, mai mult, în raport cu faptul că instanța de judecată la momentul depunerii acțiunii nu poate anticipa examinarea cauzei în fond, instanța de recurs consideră că se impune respingerea acestui capăt de cerere cu privire la asigurarea acțiunii ca fiind prematur introdus și din acest motiv, va respinge în această parte cererea reclamantului cu privire la aplicarea sechestrului și anume în limita sumei de 233256, 87 lei.
38. În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, prin eventuale acțiuni de înstrăinare a surselor financiare de pe conturile bancare asupra cărora se solicită aplicarea sechestrului, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de admitere și aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii.
39. Aici urmează de scos în evidență că, *restitutio ad integrum* ține de esența litigiului și în acest sens pretențiile reclamantului vizează bunuri cu o valoare impunătoare, iar măsura de asigurare a acțiunii reprezentând în esență o modalitate de conservare a situației pînă la examinarea în fond a acțiunii, fără a se intervine în raporturile juridice, realizate pînă la dispunerea măsurii de asigurare a acțiunii.
40. Așadar, Colegiul civil statuând necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii la cazul speței, ținând cont de caracterul incert și discutabil al revendicărilor privind încasarea penalităților de întîrziere și, totodată a mărimii cheltuielilor de judecată compensabile în dependență de soluția ce va fi pronunțată pe caz, consideră necesar aplicarea măsurilor de asigurare la caz doar în limitele valorii datoriei de bază.

41. În acest sens Colegiul reține că potrivit jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, procedura de executare este interpretată prin prisma dispozițiilor art. 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, dreptul la justiție garantat de această normă protejează în egală măsură şi punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (cauza Burdov c. Rusiei, din 07.05.2002, Ruianu c. României din 17.06.2003, etc.).
42. În ordinea celor enunțate, reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea contestată în speță și a soluționa problema în fond prin admiterea parțială a cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii în limita valorii datoriei de bază.
43. În conformitate cu prevederile art.427 lit.c), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18.07.2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și se soluționează problema în fond prin emiterea unei noi încheierii prin care:

Se admite parțial cererea depusă de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Se aplică sechestru pe mijloacele bănești aflate în conturile bancare, bunurile mobile și imobile ce aparțin pîrîtului *****, IDNP *****, domiciliat în *****, în limita valorii datoriei de bază în mărime de 1107648 (un milion una sută șapte mii șase sute patruzeci și opt) lei.

În rest, cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele ședinței
Judecătorul Victoria Sîrbu

Judecătorii: Nelea Budăi

Dorin Dulghieru